

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Житомирського
економіко-гуманітарного інституту

Катерина ШАФРАНОВА
«02» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.16. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва освітньої програми)
освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності(тей))
Житомирський економіко-гуманітарний інститут
Обсяг, кредитів: 4(120)
Форма підсумкового контролю: іспит

Житомир – 2024 рік

Робоча програма Правове забезпечення господарської діяльності для здобувачів освіти за галуззю знань 07 Управління і адміністрування, спеціальністю 073 Менеджмент.

«28» серпня 2024 року. 42 с.

Розробники:

Фаст О.О., завідувач кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент;

Дивинська Ю.А., старший викладач кафедри менеджменту та туризму Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна».

Викладачі:

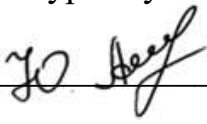
Фаст О.О., завідувач кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент;

Дивинська Ю.А., старший викладач кафедри менеджменту та туризму Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна».

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту та туризму.

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту та туризму

«27» серпня 2024 року _____ Юлія ДИВИНСЬКА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми «Менеджмент»

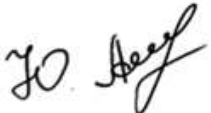
«27» серпня 2024 року

Гарант освітньої професійної програми

_____

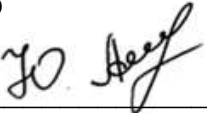
— Катерина ШАФРАНОВА

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2024/2025	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри	27.08.2024			
№ протоколу	1			
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=24370>.

Робочу програму перевірено

В.о. завідувача кафедри (Юлія ДИВИНСЬКА)

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	7
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1. Анотація дисципліни.....	8
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	10
4.2.1. Тематичний план.....	10
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	11
4.3. Форми організації занять.....	12
4.3.1. Теми практичних занять.....	12
4.3.2. Індивідуальні завдання.....	12
4.3.3. Теми самостійної роботи здобувачів освіти	13
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	15
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності..	15
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	16
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	16
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	17
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	18
6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру...	19
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	20
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	20
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	21
6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти	21
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку).....	22
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	24
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю	24
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	25
7.3. Рекомендована література.....	27
7.4. Інформаційні ресурси.....	28
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	29

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній / освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань <u>07 Менеджмент та адміністрування</u>	Вид дисципліни <u>обов'язкова</u>	
	Спеціальність <u>073 Менеджмент</u>	Цикл підготовки <u>Професійний</u>	
Модулів – 1	Спеціалізація <u>не передбачена</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u>	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача освіти – 5 Відсоток аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 35,0% для заочної форми здобуття освіти – 25%	Освітній / освітньо-професійний ступінь: <u>Бакалавр</u>	30 год	8 год
		Практичні, семінарські	
		16 год	год
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		74 год	112 год
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид семестрового контролю: іспит	

Примітка.

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми здобуття освіти. Аудиторне навантаження заочної форми здобуття освіти становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» – 20% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти;

3-4 курси ОС «бакалавр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти.

Здобувачі освіти заочної форми здобуття освіти мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми здобуття освіти проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми для здобуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: ознайомлення здобувачів освіти з основоположними відомостями з господарського законодавства, навчити застосовувати здобуті теоретичні знання в практичній роботі, а також аналізувати ситуації з господарських питань, що виникають у реальному житті, і правильно їх вирішувати.

Завдання: набуття здобувачами загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для здійснення фахової діяльності економіста за певним рівнем кваліфікації, що передбачає розуміння змісту норм господарського права України, аналіз нормативно-правової бази у сфері регулювання господарсько-правових відносин, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, що виникають у процесі реалізації господарської правосуб'єктності учасниками господарських правовідносин, правильного застосування норм господарського законодавства.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 14. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості принципу корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 16. Здатність розв'язувати професійні завдання в процесі створення і функціонування інклюзивного соціального середовища при працевлаштуванні, організації робочих місць та роботи людей з інвалідністю

із урахуванням вимог універсального дизайну та/або технологій розумного пристосування.

ПРН 1. Знати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації в різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 18. Знати та розуміти сутність, принципи, методи створення інклюзивного соціального середовища при працевлаштуванні, в процесі організації робочих місць та роботи людей з інвалідністю із урахуванням вимог універсального дизайну та/або технологій розумного пристосування.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки, правова характеристика. Джерела правового регулювання господарської діяльності.

Розглядається сутність господарської діяльності, її основні ознаки, правова характеристика та особливості. Визначаються джерела права, що регулюють господарські відносини.

Тема 2. Правові основи державного впливу на економіку та господарську діяльність.

Аналізуються правові інструменти регулювання економіки та господарської діяльності, механізми впливу держави на суб'єктів господарювання.

Тема 3. Загальна характеристика учасників відносин у сфері господарювання.

Досліджуються суб'єкти господарських відносин, їхні права, обов'язки та роль у господарській діяльності.

Тема 4. Участь суб'єктів господарювання у зобов'язальних правовідносинах. Договори в сфері господарювання.

Вивчаються зобов'язальні правовідносини у сфері господарювання, порядок укладання договорів, їх види та значення для регулювання економічної діяльності.

Тема 5. Основні засади господарсько-правової відповідальності. Поняття, ознаки, принципи відповідальності.

Розглядаються поняття господарсько-правової відповідальності, її принципи, види та механізми реалізації.

Тема 6. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Висвітлюються способи захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання у разі їх порушення, роль судової та позасудової систем у цьому процесі.

Тема 7. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.

Описуються правові механізми боротьби з монополізмом та забезпечення чесної конкуренції, інструменти захисту від недобросовісної діяльності.

Тема 8. Особливості правового регулювання здійснення господарської діяльності в окремих галузях господарювання.

Розглядаються специфічні аспекти правового регулювання господарської діяльності в різних галузях, таких як енергетика, транспорт, сільське господарство тощо.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передусь цій дисципліні:

Базові знання з дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Теорія організації», «Інформаційні технології».

Міжпредметні зв'язки: Продовжують вивчення даного предмету дисципліни: «Менеджмент та адміністрування», «Управління персоналом та основи командотворення».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1.															
Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки, правова характеристика. Джерела правового регулювання господарської діяльності.	15	4		2		2	7	16	2				2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 2. Правові основи державного впливу на економіку та господарську діяльність.	15	4		2		2	7	16			2		2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 3. Загальна характеристика учасників відносин у сфері господарювання.	15	4		2		2	7	14					2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 4. Участь суб'єктів господарювання у зобов'язальних правовідносинах. Договори в сфері господарювання.	15	4		2		2	7	14					2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 5. Основні засади господарсько-правової відповідальності. Поняття, ознаки, принципи відповідальності	15	4		2		2	7	14					2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 6. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання.	15	4		2		2	7	16	2				2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 7. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.	15	4		2		2	7	16			2		2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Тема 8. Особливості правового регулювання здійснення господарської діяльності в окремих галузях господарювання.	15	2		2		2	9	14					2	14	АР: + СР: + ІНДЗ: +
Усього	120	30		16		16	58	120	4		4		16	96	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Разом: 120 год, лекції – 30 год, практичні заняття – 16 год, індивідуальне завдання – 16 год, самостійна робота – 56 год, підсумковий контроль – 2 год.

Модулі	Змістовий модуль 1							
Назва модуля	Теоретичні та правові засади здійснення інноваційної діяльності							
Кількість балів за модуль	37							
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Господарська діяльність: поняття, ознаки, правова характеристика. Державне регулювання господарської діяльності.	Правові основи державного впливу на економіку та господарську діяльність.	Загальна характеристика учасників відносин у сфері господарювання.	Участь суб'єктів господарювання у зовнішньоекономічних правовідносинах. Договори в сфері господарювання.	Основні засади господарсько-правової відповідальності. Поняття, ознаки, принципи відповідальності.	Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання	Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від	Особливості правового регулювання здійснення господарської діяльності в окремих галузях
Теми практичних занять								
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1
Тести	-		-			-		
ІНДЗ	15							
Підсумковий контроль	Іспит (40 балів)							

4.3. Форми організації занять

4.3.1 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки, правова характеристика. Джерела правового регулювання господарської діяльності.	• Питання для обговорення: 1. Що таке господарська діяльність? Які її основні ознаки? 2. Як класифікуються джерела правового регулювання господарської діяльності? 3. Яка роль Господарського кодексу України в регулюванні господарських відносин? 4. Чим господарська діяльність відрізняється від підприємницької діяльності? • Навчальні завдання: 1. Проведіть порівняльний аналіз ознак господарської та підприємницької діяльності. 2. Складіть таблицю основних джерел правового регулювання господарської діяльності з прикладами. 3. Напишіть есе на тему: "Роль держави у правовому забезпеченні господарської діяльності".	2
Тема 2. Правові основи державного впливу на економіку та господарську діяльність.	• Питання для обговорення: 1. Якими методами держава здійснює регулювання господарської діяльності? 2. Яка роль податкової політики у впливі держави на економіку? 3. Як співвідносяться поняття "державне регулювання" та "державний контроль" у господарській діяльності? • Навчальні завдання: 1. Дослідіть приклади державного впливу на господарську діяльність у різних країнах світу. 2. Розробіть коротку презентацію на тему: "Податкові пільги як інструмент регулювання економіки". 3. Проведіть аналіз статей Господарського кодексу України, що стосуються державного регулювання.	2
Тема 3. Загальна характеристика учасників відносин у	• Питання для обговорення: 1. Хто є основними учасниками господарських відносин? 2. Які особливості правового статусу суб'єктів господарювання?	2

сфері господарювання.	3. Як визначається правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб у сфері господарювання? • Навчальні завдання: 1. Підготуйте опис правового статусу приватного підприємця та господарського товариства. 2. Розробіть класифікацію учасників господарських відносин із зазначенням їх основних прав та обов'язків. 3. Вирішіть кейс: визначте статус учасників у спірній господарській ситуації.	
Тема 4. Участь суб'єктів господарювання у зобов'язальних правовідносинах. Договори в сфері господарювання.	• Питання для обговорення: 1. Що таке господарське зобов'язання? Які його основні риси? 2. Яка специфіка укладання господарських договорів? 3. Чим відрізняються типові та індивідуальні господарські договори? • Навчальні завдання: 1. Складіть зразок господарського договору купівлі-продажу. 2. Проаналізуйте основні етапи виконання господарського зобов'язання. 3. Вирішіть кейс: визначте, чи була виконана сторонами умова договору.	2
Тема 5. Основні засади господарсько-правової відповідальності.	• Питання для обговорення: 1. Що є підставою для застосування господарсько-правової відповідальності? 2. Які види відповідальності передбачені у сфері господарювання? 3. Які принципи покладені в основу господарсько-правової відповідальності? • Навчальні завдання: 1. Складіть схему видів відповідальності у господарських відносинах. 2. Вирішіть ситуаційне завдання: визначте міру відповідальності у конкретному спорі. 3. Підготуйте короткий реферат на тему: "Принципи господарсько-правової відповідальності".	2
Тема 6. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання.	• Питання для обговорення: 1. Які методи захисту використовуються у господарських відносинах? 2. Як реалізується захист прав суб'єктів господарювання в судовому порядку? 3. Яка роль арбітражу у вирішенні господарських спорів? • Навчальні завдання: 1. Розробіть алгоритм дій для суб'єкта господарювання у разі порушення його	2

	прав. 2. Проаналізуйте судову практику щодо захисту прав господарюючих суб'єктів. 3. Напишіть есе на тему: "Недоліки судового захисту у сфері господарювання".	
Тема 7. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.	• Питання для обговорення: 1. Що таке монополізм? Як він обмежується у господарській діяльності? 2. Які основні форми недобросовісної конкуренції виділяють? 3. Яка роль Антимонопольного комітету України? • Навчальні завдання: 1. Вивчіть реальні кейси про порушення антимонопольного законодавства в Україні. 2. Проведіть аналіз заходів, які використовує держава для боротьби з недобросовісною конкуренцією. 3. Підготуйте презентацію про основні види недобросовісної конкуренції.	2
Тема 8. Особливості правового регулювання здійснення господарської діяльності в окремих галузях господарювання.	• Питання для обговорення: 1. У чому полягають особливості правового регулювання у сільському господарстві? 2. Як регулюється діяльність у сфері енергетики? 3. Які вимоги встановлені для господарської діяльності у сфері ІТ? • Навчальні завдання: 1. Проведіть порівняльний аналіз правового регулювання у двох різних галузях господарювання. 2. Напишіть есе на тему: "Інновації у правовому забезпеченні ІТ-сфери в Україні". 3. Вирішіть кейс: розробіть пропозиції щодо правового регулювання для нової галузі.	2
	Разом	16

4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота (дослідження у вигляді реферату)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачами освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**3 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 балів**);
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **15 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. ,

4.3.3.1. Тематика ІНДЗ

1. Правові основи підприємництва в Україні.
2. Поняття та класифікація суб'єктів господарської діяльності.
3. Державна реєстрація суб'єктів господарювання: процедура та правові наслідки.
4. Ліцензування та патентування господарської діяльності.
5. Господарські договори: поняття, види та особливості укладення.
6. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
7. Міжнародні інвестиції: правові аспекти захисту та регулювання.

8. Податкове регулювання господарської діяльності.
9. Державний контроль та нагляд у сфері господарської діяльності.
10. Антимонопольне регулювання в Україні: основи законодавства.
11. Захист прав споживачів у сфері господарської діяльності.
12. Правові аспекти електронної комерції в Україні.
13. Відповідальність за порушення у господарській діяльності.
14. Захист конкуренції та протидія монополізму.
15. Правове регулювання малого та середнього бізнесу в Україні.
16. Екологічне право у сфері господарської діяльності.
17. Роль господарських судів у вирішенні господарських спорів.
18. Правове регулювання корпоративних відносин.
19. Особливості регулювання банкрутства суб'єктів господарювання.
20. Інтелектуальна власність у господарській діяльності: правові аспекти.
21. Правове забезпечення інноваційної діяльності підприємств.
22. Захист комерційної таємниці в умовах конкуренції.
23. Проблеми правового регулювання франчайзингу в Україні.
24. Особливості правового регулювання орендних відносин у господарській сфері.
25. Договірна відповідальність у господарській діяльності.
26. Приватизація державного майна: правові аспекти.
27. Особливості правового регулювання міжнародної торгівлі.
28. Регулювання інноваційної діяльності підприємств в умовах глобалізації.
29. Правові основи управління комунальною власністю.
30. Роль господарсько-правової політики у забезпеченні економічної безпеки.
31. Міжнародні стандарти корпоративного управління.
32. Особливості правового регулювання агропромислового комплексу в Україні.
33. Правове забезпечення фінансового контролю в господарській діяльності.
34. Правові аспекти партнерських відносин у господарській сфері.
35. Етичні стандарти у господарсько-правовій діяльності.
36. Договір купівлі-продажу у господарській діяльності: правовий аспект.
37. Правове регулювання діяльності об'єднань підприємств.
38. Особливості правового регулювання венчурного бізнесу.
39. Державна підтримка підприємництва в Україні: законодавчий аналіз.
40. Розвиток правового забезпечення цифровізації господарських процесів.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у таблицях нижче.

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість
----------	----------------------------	-----------------------

		балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	3 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	2 бали
7	Презентація ІНДЗ	2 бали
Разом		15 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
13 – 15	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
8-12	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
4-7	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
0-3	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного виконання</i>

4.3.4. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Господарська діяльність: поняття, ознаки, правова характеристика. Джерела правового регулювання господарської діяльності.	7
2	Правові основи державного впливу на економіку та господарську діяльність.	7
3	Загальна характеристика учасників відносин у сфері господарювання.	7
4	Участь суб'єктів господарювання у зобов'язальних правовідносинах. Договори в сфері господарювання.	7
5	Основні засади господарсько-правової відповідальності.	7
6	Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання.	7
7	Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.	7
8	Особливості правового регулювання здійснення господарської діяльності в окремих галузях господарювання.	9
	Разом	56

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. <i>Теоретико-методологічні основи дисципліни</i>			
Тема 1. Господарська діяльність: поняття, ознаки, правова характеристика. Джерела правового регулювання господарської діяльності. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	I-II
Тема 2. Правові основи державного впливу на економіку та господарську діяльність. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	III-IV
Тема 3. Загальна характеристика учасників відносин у сфері господарювання. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	V-VI
Тема 4. Участь суб'єктів господарювання у зобов'язальних правовідносинах. Договори в сфері господарювання. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	VII- VIII
Тема 5. Основні засади господарсько-правової відповідальності. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	IX-X
Тема 6. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	XI-XII
Тема 7. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції. (7 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	XIII- XIV
Тема 8. Особливості правового регулювання здійснення господарської діяльності в окремих галузях господарювання. (9 год)	Практичне заняття, Самостійна робота	1	XIII- XV
<i>Разом: 56 год</i>	<i>Разом: 8 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: ситуаційні вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів вищої освіти із сучасною літературою та підручниками; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення.
2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: ситуаційні вправи, приклад.
3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка.
4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, самореалізація.
5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, стимуляційні ігри.
6. Спеціальні методи: супровід, тренінг, трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовуються для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

- Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

- Методика викладання навчальної дисципліни — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами та порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами слуху

Для здобувачів освіти з вадами слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має ваду слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з вадами слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях,

інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з руховими порушеннями

Здобувачі освіти з руховими порушеннями, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з руховими порушеннями навчатися без необхідності фізично перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голівки).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг виконуваних письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з одного модуля.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу.

Індивідуальне науково-дослідне завдання, яке виконує здобувач вищої освіти, захищається на практичних заняттях.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувачів освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
І. Обов’язкові			
1.1. Робота на практичному занятті	5	5	40
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	1	8	8
1.3. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	15		15
Разом		-	
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: max. 60			
ІІ. Вибіркові (за вибором здобувача освіти)			
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5		
2.5. Участь у науковій студентській конференції	10		
Разом		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи:			
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60			

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	B C	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	D E	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за залік: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	B C	<i>добре</i>
21 – 29	<i>задовільно</i>	3	D E	<i>задовільно</i>
11 – 20	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 10		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти для ІСПИТУ

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1, 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
6	6	6	6	6	6	6	18		

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Ідейно-історичні передумови відокремлення господарського права як самостійної галузі права.
2. Загальна характеристика предмету регулювання господарського права.
3. Підприємництво як предмет регулювання господарського права, його ознаки, принципи та види обмежень.
4. Метод правового регулювання господарської діяльності.
5. Джерела господарського права: поняття, види та система.
6. Господарсько-правові норми: структура, види.
7. Історія та тенденції розвитку науки господарського права. Спори навколо кодифікації господарського законодавства.
8. Методи та форми державного впливу на господарські відносини.
9. Конституція та інші нормативно-правові акти України про державний вплив на економіку.
10. Поняття та форми державної господарської діяльності; державне замовлення та фінансування.
11. Державна регуляторна політика: поняття, значення та процедури.
12. Сутність та складові поняття легалізації господарської діяльності.
13. Порядок державної реєстрації суб'єктів господарювання.
14. Порядок державної реєстрації змін в установчі документи та зміни відомостей про суб'єктів господарювання.
15. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів господарювання.
16. Порядок ліцензування та патентування господарської діяльності.
17. Поняття та види суб'єктів господарського права.
18. Поняття та види підприємств, теорія "персоніфікації підприємств" ("господарчого органу").
19. Установчі документи суб'єктів господарювання.
20. Правовий статус державних, в тому числі казенних підприємств.
21. Поняття, види та історія виникнення господарських товариств.
22. Правовий статус, види та порядок створення акціонерного товариства.
23. Правовий статус товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю.
24. Правовий статус господарських об'єднань, холдингів.
25. Правовий статус виробничих, в тому числі сільськогосподарських кооперативів.
26. Правовий статус біржових організацій.
27. Правовий статус структурних підрозділів вітчизняних та іноземних підприємств.
28. Поняття та види правового режиму майна господарських організацій.
29. Право власності в Україні: поняття, підстави виникнення, форми власності та форми права власності.
30. Право господарського відання та оперативного управління.
31. Право промислової власності в господарських відносинах.
32. Правовий режим інвестицій в Україні, порядок та правові наслідки реєстрації іноземних інвестицій.

- 33.Поняття, функції та види господарських зобов'язань та договорів.
- 34.Організаційно-господарські зобов'язання: поняття та види.
- 35.Принципи виконання господарських зобов'язань.
- 36.Правове регулювання господарської діяльності з постачання продукції та його договірною забезпечення.
- 37.Правове регулювання договору про спільну господарську діяльність.
- 38.Правове регулювання особливих режимів господарювання.
- 39.Правовий режим інноваційної діяльності.
- 40.Пільги та гарантії іноземних інвесторів.
- 41.Господарсько-правові умови здійснення страхової діяльності в Україні.
- 42.Договір страхування в сфері господарювання: поняття, суттєві умови, порядок виконання.
- 43.Способи забезпечення виконання господарських зобов'язань.
- 44.Форма господарських договорів та наслідки її недодержання.
- 45.Підстави визнання господарських договорів недійсними.
- 46.Порядок укладання, зміни та припинення господарських договорів.
- 47.Поняття, значення та функції господарсько-правової відповідальності.
- 48.Форми господарсько-правової відповідальності.
- 49.Оперативно-господарські санкції, відмежування від інших способів самозахисту цивільних прав.
- 50.Штрафні санкції у сфері господарювання.
- 51.Поняття та склад збитків, що підлягають стягненню за господарські правопорушення.
- 52.Адміністративно-господарські санкції майнового характеру.
- 53.Адміністративно-господарські санкції організаційного характеру.
- 54.Юридичні та фактичні підстави господарсько-правової відповідальності.
- 55.Поняття та ознаки комерційного розрахунку.
- 56.Поняття, причини та наслідки банкрутства. Підстави порушення справи про банкрутство.
- 57.Поняття і роль приватизації, державна програма приватизації. Правові способи приватизації.
- 58.Порядок оренди державного та комунального майна.
- 59.Загальна характеристика антимонопольно-конкурентного законодавства.
- 60.Антиконкурентні узгоджені дії: поняття та прояви.
- 61.Домінуюче (монопольне) становище: поняття та види зловживання ним.
- 62.Антиконкурентні дії органів влади, місцевого самоврядування та адміністративно-господарського управління та контролю: поняття та прояви.
- 63.Недобросовісна конкуренція: поняття та прояви.
- 64.Правове обмеження концентрації суб'єктів господарювання.
- 65.Санкції за порушення законодавства про захист економічної конкуренції та порядок їх застосування.
- 66.Грошові зобов'язання суб'єктів господарювання та їх види.

67. Поняття та види цін, порядок їх встановлення.
68. Система та повноваження державних органів по контролю за цінами.
69. Поняття та види банківської (фінансової) діяльності.
70. Суб'єкти банківської (фінансової) діяльності. Види та організаційно-правові форми банківських установ.
71. Форми готівкових розрахунків та порядок касових операцій.
72. Форми безготівкових розрахунків.
73. Поняття та ознаки кредиту, відмежування від позики, позички, лізингу.
74. Поняття, види та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
75. Загальні вимоги щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності, заходи тарифного та нетарифного регулювання.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Опорні конспекти лекцій; методичні вказівки до практичних занять; індивідуально-дослідне завдання; ілюстративні матеріали; орієнтовні питання до іспиту.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- наявність навчально-методичної літератури в електронному, друкованому форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Акціонерне товариство – господарське товариство, яке має статутний капітал, поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства, а акціонери несуть ризик збитків, пов'язаних із діяльністю товариства, в межах вартості належних їм акцій, крім випадків, визначених законом.

Асоціація – договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності підприємств, що об'єдналися, шляхом централізації однієї або кількох виробничих та управлінських функцій, розвитку спеціалізації і кооперації виробництва, організації спільних виробництв на основі об'єднання учасниками фінансових та матеріальних ресурсів для задоволення переважно господарських потреб учасників асоціації.

Асоційовані підприємства – група суб'єктів господарювання - юридичних осіб, пов'язаних між собою відносинами економічної та/або організаційної залежності у формі участі в статутному капіталі та/або управлінні. Залежність між асоційованими підприємствами може бути простою і вирішальною. Проста залежність виникає у разі якщо одне з підприємств має можливість блокувати прийняття рішень іншим (залежним) підприємством, які повинні прийматися відповідно до закону та/або установчих документів цього підприємства кваліфікованою більшістю голосів. Вирішальна залежність виникає у разі якщо між підприємствами встановлюються відносини контролю-підпорядкування за рахунок переважної участі контролюючого підприємства в статутному капіталі та/або загальних зборах чи інших органах управління іншого (дочірнього) підприємства, зокрема володіння контрольним пакетом акцій.

Адміністративно-господарські санкції – заходи організаційно-правового або майнового характеру, що можуть бути застосовані уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування до суб'єктів господарювання за порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності, та спрямовані на припинення правопорушення суб'єкта господарювання та ліквідацію його наслідків.

Адміністративно-господарський штраф – грошова сума, що сплачується суб'єктом господарювання до відповідного бюджету у разі порушення ним встановлених правил здійснення господарської діяльності.

Внутрішньогосподарські відносини – відносини, що складаються між структурними підрозділами суб'єкта господарювання, та відносини суб'єкта господарювання з його структурними підрозділами.

Господарське право – галузь права, яка системно регулює суспільні відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання, з метою утвердження та підтримання суспільного господарського порядку, для забезпечення ефективного функціонування господарського обороту на засадах сталого розвитку.

Господарське законодавство – система нормативно-правих актів, які визначають правовий статус учасників відносин у сфері господарювання та регулюють відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та ін. учасниками відносин у сфері господарювання.

Господарський кодекс України – кодифікований закон, прийнятий ВР України 16 січня 2003 року (набрав чинності з 1 січня 2004 року), який встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), що здійснюється суб'єктами господарювання різних форм власності.

Господарський правопорядок – стан упорядкованості господарських відносин, утворений під впливом дії механізму господарсько-правового регулювання, репрезентованого системою правових засобів, організованих найбільш послідовним чином для здійснення ефективного регулювального впливу. Відповідно до ст. 7 ГК України нормативну основу господарського правопорядку становлять норми Конституції України, ГК України, законів України, нормативно-правових актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Господарська діяльність – діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Господарська правосуб'єктність – правова властивість суб'єкта бути учасником господарських відносин, що конкретизується через його здатність набувати та мати права та обов'язки у сфері господарювання, а також здійснювати (реалізовувати) їх для досягнення господарських цілей. Господарче забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів – діяльність негосподарюючих суб'єктів, спрямована на створення і підтримання необхідних матеріальнотехнічних умов їх функціонування, що здійснюється за участі або без участі суб'єктів господарювання.

Господарсько-виробничі відносини – майнові та інші відносини, що виникають між суб'єктами господарювання при безпосередньому здійсненні господарської діяльності.

Господарське зобов'язання – зобов'язання, що виникає між суб'єктом господарювання та іншим учасником (учасниками) відносин у сфері господарювання з підстав, передбачених ГК України, в силу якого один суб'єкт (зобов'язана сторона, у тому числі боржник) зобов'язаний вчинити певну дію господарського чи управлінсько-господарського характеру на користь іншого суб'єкта (виконати роботу, передати майно, сплатити гроші, надати інформацію тощо), або утриматися від певних дій, а інший суб'єкт (управнена сторона, у тому числі кредитор) має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку.

Господарсько-договірні зобов'язання – майново-господарські зобов'язання, які виникають між суб'єктами господарювання або між суб'єктами господарювання і негосподарюючими суб'єктами – юридичними особами на підставі господарських договорів.

Господарсько-правова політика держави – складова правової політики держави, що має на меті ефективну реалізацію цілей та завдань державної економічної політики через здійснення прямого впливу на нормотворчі та правозастосовчі процеси у сфері господарювання шляхом інкорпорації до змісту суспільного виробництва необхідних і достатніх для цього господарсько-правових засобів, форм та механізмів регулювання господарських відносин. Господарсько-правова відповідальність – зазнання (перетерплювання) добровільно чи в примусовому порядку учасниками господарських відносин несприятливих економічних наслідків, передбачених господарським законодавством чи господарським договором, за скоєне ними господарське правопорушення.

Господарські санкції – заходи впливу на правопорушника у сфері господарювання, в результаті застосування яких для нього настають несприятливі економічні та / або правові наслідки. У сфері господарювання застосовуються такі види господарських санкцій: відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно-господарські санкції.

Джерела господарського права – офіційно визнаний спосіб зовнішнього та внутрішнього (змістовного) вираження правил поведінки у сфері господарювання, що забезпечує їх загальнообов'язкове значення. Джерела господарського права також визначаються як зовнішня форма вираження правових норм, встановлених чи санкціонованих державою, суб'єктами місцевого самоврядування, учасниками чи

суб'єктами господарювання, за допомогою яких забезпечується правове регулювання господарських відносин.

Державне комерційне підприємство – унітарне підприємство, що створюється на базі відокремленої частини державного майна за рішенням уповноваженого суб'єкта управління об'єктами державної власності, має господарські права та обов'язки щодо здійснення підприємницької діяльності і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах майна, належного йому на праві господарського відання.

Ділова репутація суб'єкта господарювання – оцінка суб'єкта господарювання з боку споживачів (покупців), ділових партнерів, органів державної влади і місцевого самоврядування, громадських організацій, засобів масової інформації, яка заснована на інформації про якість товарів (робіт, послуг), що виготовлені (виконані, надані) суб'єктом господарювання, дотримання цим суб'єктом вимог господарського, цивільного, податкового та ін. законодавства, звичаїв ділового обороту, виконання договірних зобов'язань.

Державне регулювання господарської діяльності – система заходів законодавчого, виконавчого та контролюючого характеру, спрямованих на реалізацію та захист публічних інтересів (зокрема, економічних інтересів країни), законних прав та інтересів учасників відносин у сфері господарювання, а також запобігання зловживанням і порушенням у цій сфері, які сукупно утворюють механізм державного регулювання.

Державний нагляд (контроль) у сфері господарювання – діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади АРК, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців – офіційне визнання шляхом засвідчення державою факту створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, зміни відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, про юридичну особу та фізичну особу - підприємця, а також проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань».

Державне замовлення – засіб державного регулювання економіки шляхом формування на договірній (контрактній) основі складу та обсягів продукції (робіт, послуг), необхідної для пріоритетних державних потреб, розміщення державних контрактів на поставку (закупівлю) цієї продукції (виконання робіт, надання послуг) серед суб'єктів господарювання, незалежно від їх форми власності.

Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності – напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Державно-приватне партнерство (публічно-приватне партнерство) – співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів, що згідно із ЗУ «Про управління об'єктами державної власності» здійснюють управління об'єктами державної власності, органів місцевого самоврядування, Національною академією наук України, національних

галузових академій наук (державних партнерів) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, установ, організацій (приватних партнерів), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому чинним законодавством, та відповідає ознакам державноприватного партнерства, визначеним ЗУ «Про державно-приватне партнерство».

Державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Електронна комерція – відносини, спрямовані на отримання прибутку, що виникають під час вчинення правочинів щодо набуття, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснені дистанційно з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, внаслідок чого в учасників таких відносин виникають права та обов'язки майнового характеру.

Економічна стратегія – обраний державою курс економічної політики, розрахований на тривалу перспективу і спрямований на вирішення крупномасштабних економічних та соціальних завдань, завдань культурного розвитку, забезпечення економічної безпеки держави, збереження і примноження її економічного потенціалу і національного багатства, підвищення народного добробуту. Економічна стратегія включає визначення пріоритетних цілей економіки, засобів та способів їх реалізації, виходячи зі змісту об'єктивних процесів і тенденцій, що мають місце в національному та світовому господарстві, та враховуючи законні інтереси суб'єктів господарювання.

Економічна тактика – сукупність найближчих цілей, завдань, засобів і способів їх досягнення для реалізації стратегічного курсу економічної політики в конкретних умовах, що складаються в поточному періоді розвитку економіки.

Збитки у сфері господарювання – витрати, зроблені управненою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також не одержані нею доходи, які управнена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною.

Знак відповідності технічним регламентам – маркування, за допомогою якого виробник вказує, що продукція відповідає застосовним вимогам, визначеним у технічних регламентах, якими передбачене нанесення цього маркування. Інвентаризація – контрольний захід господарського характеру, що дозволяє встановити фактичну наявність та стан майна (основні засоби, нематеріальні активи, товарно-матеріальні цінності, кошти, цінні папери) і майнових обов'язків, а також достовірність відомостей про них в обліку суб'єкта господарювання, та проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єкта господарювання.

Казенне підприємство – унітарне підприємство, що створюється на базі відокремленої частини державного майна за рішенням КМУ, має господарські права та обов'язки щодо здійснення некомерційної господарської діяльності, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах коштів, що знаходяться у його розпорядженні на праві оперативного управління.

Комунальне підприємство – унітарне підприємство, яке утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління. ГК України передбачає 2 різновиди комунальних унітарних підприємств: комунальне комерційне підприємство та комунальне некомерційне підприємство.

Корпоративні права – права особи, частка якої визначається у статутному/складеному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в: управлінні господарською організацією; отриманні певної частини прибутку (дивідендів) даної організації; розподілі активів у разі її ліквідації

відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та установчими документами.

Корпоративне підприємство – підприємство, яке може або повинне створюватися більше ніж одним засновником на основі об'єднання майна, та, можливо, підприємницької чи трудової діяльності засновників, кожен з яких передає підприємству у власність майно і отримує натомість щодо підприємства права учасника (корпоративні права) та оборотоздатний символ цих прав – частку в статутному (складеному) капіталі підприємства, акції, або пай, які можуть відчужуватися на користь третіх осіб зі зміною складу учасників підприємства.

Кооператив – юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які добровільно об'єдналися на основі членства для ведення спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення своїх економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування.

Командитне товариство – господарське товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, на яке за законом може бути звернено стягнення (повні учасники), а інші учасники присутні в діяльності товариства лише своїми вкладками (вкладники).

Корпорація – договірне об'єднання підприємств, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації.

Консорціум – тимчасове статутне об'єднання підприємств для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети (реалізації цільових програм, науковотехнічних, будівельних проєктів тощо), у разі досягнення якої консорціум припиняє свою діяльність.

Концерн – статутне об'єднання підприємств, а також інших організацій, на основі їх фінансової залежності від одного або групи учасників об'єднання, з централізацією функцій науково-технічного і виробничого розвитку, інвестиційної, фінансової, зовнішньоекономічної та іншої діяльності.

Ліцензування – засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, спрямований на забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища.

Ліцензійні умови – нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України, іншого уповноваженого законом органу державної влади, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог до провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії.

Ліцензія – право суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню. Майно у сфері господарювання - сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів.

Майново-господарські зобов'язання – цивільно-правові зобов'язання, що виникають між учасниками господарських відносин при здійсненні господарської діяльності, в силу яких зобов'язана сторона повинна вчинити певну господарську дію на користь другої сторони або утриматися від певної дії, а управнена сторона має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку.

Некомерційне господарювання – самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку.

Організаційно-господарські відносини – відносини, що складаються між суб'єктами господарювання та суб'єктами організаційно-господарських повноважень у процесі управління господарською діяльністю.

Організаційно-господарські зобов'язання – господарські зобов'язання, що виникають у процесі управління господарською діяльністю між суб'єктом господарювання та суб'єктом організаційно-господарських повноважень, в силу яких зобов'язана сторона повинна здійснити на користь другої сторони певну управлінсько-господарську (організаційну) дію або утриматися від певної дії, а управнена сторона має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку.

Оперативно-господарські санкції – заходи оперативного впливу на правопорушника з метою припинення або попередження повторення порушень зобов'язання, що використовуються самими сторонами зобов'язання в односторонньому порядку. Об'єднання підприємств – господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності для вирішення спільних економічних та соціальних завдань.

Об'єднання підприємств утворюються підприємствами на добровільних засадах або за рішенням органів, які відповідно до чинного законодавства мають право утворювати об'єднання підприємств.

Підприємництво – самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Підприємство - самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності в порядку, передбаченому ГК України та іншими законами.

Приватне підприємство – підприємство, що діє на основі приватної власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання - юридичної особи.

Повне товариство – господарське товариство, всі учасники якого відповідно до укладеного між ними договору здійснюють підприємницьку діяльність від імені товариства і несуть додаткову солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном.

Право господарського відання – речове право суб'єкта підприємництва, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою власника у випадках, передбачених ГК України та іншими законами.

Право оперативного управління – речове право суб'єкта господарювання, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом) для здійснення некомерційної господарської діяльності, у межах, встановлених ГК України та іншими законами, а також власником майна (уповноваженим ним органом).

Суб'єкти господарювання – учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством.

Саморегулівна організація – некомерційне об'єднання різної організаційно-прав. форми, що не має на меті отримання прибутку від господарської діяльності власних членів, засноване на членстві суб'єктів господарювання, поєднаних між собою спільною професійною спрямованістю їхньої господарської діяльності в галузі виробництва чи на ринку послуг (товарів), основними функціями якого є регулювання діяльності власних учасників шляхом встановлення додаткових правил та стандартів для зайняття професійною діяльністю у визначеній галузі економіки, представлення інтересів своїх членів та притягнення до відповідальності винних за порушення норм чинного законодавства і додаткових правил та стандартів, розроблених і прийнятих конкретною СРО.

Спеціальний режим господарювання – інститут господарського законодавства, що визначає особливий порядок здійснення господарської діяльності на певній території або у певній галузі економіки, який відрізняється від загального режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством, і запроваджується у тих випадках, коли доцільно встановити особливі умови господарювання на певній території держави та / або в певній галузі економіки для досягнення цілей, встановлених державою.

Товариство з обмеженою відповідальністю – господарське товариство, що має статутний капітал, поділений на частки, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном. Учасники товариства, які повністю сплатили свої вклади, несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах своїх вкладів. Товариство з додатковою відповідальністю – господарське товариство, статутний капітал якого поділений на частки і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном, а в разі його недостатності учасники цього товариства несуть додаткову солідарну відповідальність у визначеному установчими документами однаково кратному розмірі до вкладу кожного з учасників.

Технічне регулювання – правове регулювання відносин у сфері визначення та виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних з ними процесів та методів виробництва, а також перевірки їх додержання шляхом оцінки відповідності та/або державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції чи інших видів державного нагляду (контролю).

Технічний регламент – нормативно-правовий акт, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з ними процеси та методи виробництва, включаючи відповідні адміністративні положення, додержання яких є обов'язковим. Він може також включати або виключно стосуватися вимог до термінології, позначень, пакування, маркування чи етикетування в тій мірі, в якій вони застосовуються до продукції, процесу або методу виробництва.

Унітарне підприємство – підприємство, яке створюється єдиним і незамінним учасником, який передає підприємству майно в господарське відання або оперативне управління і отримує натомість щодо підприємства права учасника, а також здійснює права власника майна підприємства у частині прав, що не були передані підприємству.

Установчі документи господарської організації – документи, що фіксують волевиявлення на створення господарської організації, її правовий статус, мету, для досягнення якої вона створюється, права й обов'язки засновників та членів цієї організації, умови її припинення, склад та компетенцію органів господарської організації, взаємовідносини з третіми особами.

Холдингова компанія – акціонерне товариство, яке володіє, користується та розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше корпоративних підприємств.

Штрафні санкції – господарські санкції у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня), яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання

7.3. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
2. Левченко Ю.Г., Слободян В.Я., Задніпряна-Корінна М.Ю., Слободян Н.Я., Данкевич А.Є. Правове регулювання господарської діяльності : Навч. посіб. [Електронний ресурс]. К. : НУХТ, 2023. 290 с. <https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8502/1/3.pdf>.
3. Деревянко Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навч. посіб. «Гельветика», 2021. 314 с. URL: https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/136/Derevyanko_posibnik_2021.pdf.
4. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV : станом на 1 серп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
5. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV : станом на 1 серп. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

Допоміжна

6. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): підручник / авторський колектив : Л. Ф. Винокурова, О. С. Горяєва, О. В. Клепікова, О. В. Кологойда [та 13 інших] ; за загальною редакцією В. С. Щербини, В. В. Резнікової ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Юридичний факультет. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. С. 670.
7. Дивинська Ю.А. Проблема становлення соціального інжинірингу в Україні. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир, 22 березня 2019 р. С.20-21.
8. Роль європейського середньовіччя у формуванні міжнародного права // Право і суспільство. 2020. № 2. С. 208 – 213.
9. Замрига А. Система принципів адміністративно-правового забезпечення господарської діяльності в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 7. С. 79-83. URL:<http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/7/15.pdf>.
10. Корнєєв Ю. В. Підприємницьке право України : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2019. 120 с. URL: <https://cul.com.ua>.
11. Корпоративне право крізь призму судової практики : монографія. За заг. ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х. : ЕКУС. 2021. 512 с.
12. Любашенко В.І. Міжнародне інвестиційне право : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс. 2018. 125 с.

13. Маматова Л.Ш. Правове забезпечення підприємницької діяльності в Україні. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. 2018. Вип. 35. С. 33-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2018_35_7
14. Менів Я.О. Особливості правового забезпечення діяльності господарських організацій великого бізнесу в Україні : монографія. Харків : Право, 2021. 200 с.
15. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності аграрних підприємств: монографія / Р. Ф. Бруханський, М. К. Пархомець, П. Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль : Крок, 2015. 300 с.
16. Олійник О.С. Господарське право України : матеріали до хрестоматії з дисципліни. Івано-Франківськ : ПНУ, 2019.
17. Правове регулювання безпеки господарської діяльності в Україні : монографія / О. П. Гетманець, А. О. Прокопенко, А. М. Чорна та ін. За заг. ред. О. П. Гетманець. Харків : Константа, 2019. 296 с.
18. Цікало В.І. Засада пропорційності здійснення корпоративних прав : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 588 с.
19. Актуальні проблеми правового забезпечення господарської діяльності в Україні : матеріали круглого столу; м. Харків, 12 березня 2015 р. Харків : ХНУВС. 2015. 224 с.
20. Сердюк В. П., Сердюк Є. В., Фаст О.О. Проблеми поняття «транспортної події» // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». Міжнародний гуманітарний університет. 2021. № 54. С.96-100.
21. Шафранова К.В., Дивинська Ю.А. Development of Social Engineering in Ukraine // Modern innovative and information technologies in the development of society. 2019. С. 258-264.
22. Швидка Т.І. Антимонопольно-конкурентне право України. К. : Право, 2021. 184 с.
23. Вінник О.М., Шаповалова О.В. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навч.посіб. Київ : НДІ приватного права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака, 2020. 313 с.
24. Сердюк В. П., Сердюк Є. В., Фаст О.О. Причинний зв'язок у авіаційних подіях // Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. № 5. С. 173 – 179.
25. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). Київ : Видавництво «Ліра-К», 2017. 240 с.
26. Дивинська Ю.А., Бугайчук О.О. Тенденції розвитку готельного господарства України. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир, 23 березня 2020 р. С. 136-137.
27. Фаст О.О. Теоретико-правові основи протидії мобінгу в Україні. Наукові перспективи. № 1(29). 2024. Наукові інновації та передові технології. С. 883-892. Фахове видання. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1\(29\)-883-892](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1(29)-883-892)

28. Vladyslav Teremetskyi¹, Kseniia Tokarieva, Mykola Stefanchuk, Yaroslava Kovach, Oleksii Fast, Tetiana Fedorenko. Prospects for the development of Mediation Institute in Notarial Activities. Archives des Sciences: A Multidisciplinary Journal. 2024. Volume 74, Issue 2. Pages 1-6. Paper ID 2024201. DOI: <https://doi.org/10.62227/as/74201> (Scopus).

29. Господарське право (загальна частина) : підручник. За ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2021. 448 с.

30. Дивинська Ю.А., Виноградова В.В. Правові аспекти державного регулювання туристичної сфери України. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир, 23 березня 2020 р. С.138-139.

31. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / О. П. Подцерковний, В. В. Добровольська, Д. В. Зятіна, Г. М. Будурова. Одеса, 2021. 166 с.

32. Орловська І.Г., Фаст О.О. Баланс адміністративно-правового та колективно-договірного регулювання запобігання та протидії мобінгу. Правові новели. 2024. №22, том 2. С. 138–146. Фахове видання. DOI: <https://doi.org/10.32782/ln.2024.22.2.18>.

33. Деревянко Б.В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.

34. Жорнокуй Ю.М. «Інноваційна діяльність» та «венчурне підприємництво»: співвідношення понять та їх сутність Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 21-22 травня 2020 року). У двох частинах. Частина перша. Суми : Сумський державний університет, 2020. С. 233-237.

35. Задихайло Д.В., Швидка Т.І. Правове регулювання господарської діяльності в окремих секторах економіки (у схемах і таблицях) : навч. посібн. Х. : Право. 2019. 96 с.

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. www.kmu.gov.ua - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України
2. <http://minfin.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. www.nbu.gov.ua - Офіційний сайт Національного банку України
4. www.pravoznavec.com.ua - Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець»
5. www.rada.gov.ua - Офіційний сайт Верховної Ради України
6. <http://sfs.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної фіскальної служби України
7. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби статистики України

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	особистий чи кафедральний ноутбук	приміщення аудиторного фонду, проєктор, крейда
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, особистий чи кафедральний ноутбук	приміщення аудиторного фонду, проєктор для ІНДЗ